

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Tomczyński

Ławnik SN Mariusz Wilczyński

Protokolant: Marta Brzezińska

przy udziale Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego Marka Woźniaka

w sprawie prokurator A. K.

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 8 października 2019 r.,

odwołania wniesionego przez obwinioną od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 1 marca 2019 r., sygn. akt PK I SD (...), przedłużającego zawieszenie w czynnościach służbowych prokuratora Prokuratury Rejonowej w C. A. K. do dnia 6 września 2019 roku,

postanowił:

I. na podstawie art. 437 § 1 kpk w związku z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;

II. kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

A. K. – prokurator Prokuratury Rejonowej w C. , zarządzeniem Prokuratora Regionalnego w K. z dnia 7 września 2017 roku, sygn. RP III WOS (...), została zawieszona w czynnościach służbowych w związku z art. 96 § 1 i 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze. Zawieszenie w

czynnościach prokurator A. K. zostało przedłużone na mocy postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 5 marca 2018 roku, sygn. PK I SD (...) do dnia 7 września 2018 roku. W dalszej kolejności zawieszenie zostało przedłużone do dnia 7 marca 2019 roku.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dla (...) okręgu regionalnego, wnioskiem z dnia 22 lutego 2019 roku wystąpił do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym o przedłużenie na dalszy okres tj. do dnia 6 września 2019 roku zawieszenia w czynnościach służbowych obwinionej prokurator. Postanowieniem z dnia 1 marca 2019 roku Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym przedłużył zawieszenie w czynnościach służbowych prokuratora Prokuratury Rejonowej w C. A. K. do dnia 6 września 2019 roku.

Od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 1 marca 2019 roku odwołanie wywiodła A. K. Prokurator Prokuratury Rejonowej w C. . Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła:

1. „obrazę art. 150 par. 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016r. Prawo o prokuraturze poprzez jego błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie – polegające na przyjęciu, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający przedłużenie okresu zawieszenia obwinionej w czynnościach służbowych do dnia 6 września 2019 r. – podczas, gdy przebieg postępowania dyscyplinarnego, jego rytmika i ustalenia w nim poczynione prowadzą do wniosków przeciwnych;
2. Obrazę art. 251 par. 3 kpk w związku z art. 6 kpk, która miała wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, polegającą na zaniechaniu wskazania w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia (uzasadnienia, którego praktycznie nie ma) dowodów świadczących o popełnieniu (...) przewinienia służbowego, wykazania okoliczności wskazujących na istnienie zagrożeń dla wykonywanych (...) obowiązków i czynności służbowych prokuratora, co w sposób oczywisty narusza (...) materialne prawo do obrony.

3. Obrazę art. 100 par. 4 kpk polegającą na zaniechaniu powiadomienia obwinionej A. K. i jej obrońcę mec. B. C. o wydaniu decyzji o przekazaniu sprawy dyscyplinarnej prowadzonej przeciwko w/w przez Z-cę Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla krakowskiego okręgu regionalnego do dalszego prowadzenia przez Z-cę Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla lubelskiego okręgu regionalnego, co stanowi naruszenie gwarancji procesowych strony”.

Stawiając powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia z dnia 1 marca 2019 roku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie wywiedzione przez obwinioną nie zasługiwało na uwzględnienie, co doprowadziło do konieczności utrzymania w mocy zaskarżonego przez nią postanowienia Sądu Dyscyplinarnego dla prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym.

Zgodnie z art. 150 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze prokurator może być zawieszony w czynnościach na okres do 6 miesięcy, jeżeli z uwagi na charakter przewinienia dyscyplinarnego konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków. Zawieszenie w czynnościach nie zwalnia prokuratora od obowiązku pozostawania w dyspozycji przełożonego i wykonywania obowiązków ściśle określonych w zarządzeniu o zawieszeniu w czynnościach, które nie mogą jednak obejmować wykonywania czynności zastrzeżonych przez ustawę dla prokuratora.

W literaturze przedmiotu wskazuje się, że „zawieszenie w czynnościach spełnia dwojakie funkcje. Po pierwsze, chroni autorytet prokuratury, a także dalej jeszcze idący interes publiczny przed szkodami, jakie mogłoby spowodować pełnienie funkcji prokuratorskich przez obwinionego, stojącego przecież pod dyskwalifikującym go zarzutem. Po wtóre, odgrywa doniosłą rolę wychowawczą,

będąc moralnym przeżyciem zarówno dla obwinionego, jak i dla jego współpracowników” (A. Kiełtyka, W. Kotowski, A. Ważny, Prawo o prokuraturze. Komentarz, WK 2017).

W myśl § 3 art. 150 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze, zawieszenie prokuratora w czynnościach, w uzasadnionych przypadkach, może być przedłużone na wniosek rzecznika dyscyplinarnego przez sąd dyscyplinarny na dalszy, niezbędny okres.

Jak podnosi się w orzecznictwie Sądu Najwyższego: „jednym z podstawowych obowiązków sądu odwoławczego jest stwierdzenie, czy w danym stanie faktycznym wystąpiła przesłanka uzasadnionego przypadku, która wpływałaby na konieczność dalszego przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2019 roku, sygn. akt II DO 1/18, Legalis nr 1872990).

Nie można także pominąć tego, że z samej swej istoty, pełnienie funkcji prokuratora zobowiązuje do przestrzegania godności urzędu i jego autorytetu. Nie przesądzając oczywiście na gruncie niniejszego postępowania o zasadności postawionych obwinionej zarzutów dyscyplinarnych podkreślić należy, że celem zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych jest zapewnienie, aby w żaden sposób nie ucierpiał autorytet i zaufanie społeczne prokuratury, niezbędne do właściwego wykonywania przynależnych jej funkcji.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt analizowanej sprawy należy w pierwszej kolejności podnieść, że nie znalazł uzasadnienia, podnoszony w punkcie 1 odwołania, zarzut naruszenia art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze.

W ocenie Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie wystąpiły okoliczności uzasadniające przedłużenie zawieszenia obwinionej prokurator Anny Kaczyńskiej w czynnościach służbowych. Po pierwsze podkreślić należy, że wobec obwinionej toczy się postępowanie dyscyplinarne o czyn z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze, a także śledztwo prowadzone przez Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej wszczęte w Prokuraturze

Okręgowej w G. w kierunku przestępstwa określonego w 231 § 1 kk. Należy jedynie na marginesie zauważyć, że przepis ten stanowi o przekroczeniu przez funkcjonariusza publicznego uprawnień, co w ocenie Sądu Najwyższego stanowi przesłankę uzasadniającą przedłużenie zawieszenia w czynnościach służbowych, bowiem w istotny sposób, samo podejrzenie popełnienia stypizowanego w tym przepisie czynu zabronionego w istotny sposób wpływa na zaufanie i autorytet prokuratury, której celem jest stanie na straży praworządności. Zasadnie zostało ponadto wskazane w uzasadnieniu postanowienia sądu pierwszej instancji, że uzasadnieniem przedłużenia zawieszenia w czynnościach służbowych obwinionej prokurator jest charakter zarzucanego jej przewinienia oraz jego ścisły związek z wykonywaniem przez nią obowiązków zawodowych.

W odniesieniu z kolei do zarzutu określonego w punkcie 2 wywiedzionego odwołania, a to naruszenia art. 251 § 3 kpk w związku z art. 6 kpk, w pierwszej kolejności należy zauważyć, na co zwraca się uwagę w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że „instytucja zawieszenia w czynnościach nie jest tożsama z instytucją środka zapobiegawczego, o którym mowa w art. 251 § 3 k.p.k”. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2019 roku, sygn. akt II DO 4/19, LEX nr 2684751). Inne są także funkcje tych dwóch instytucji. Zawieszenie prokuratora w czynnościach służbowych stanowi środek właściwy jedynie postępowaniu dyscyplinarnemu, bowiem jak wskazano powyżej, jego istotą jest ochrona autorytetu prokuratury. Środek zapobiegawczy, zgodnie z poglądami przedstawicieli doktryny może być stosowany wyłącznie w dwóch przypadkach: „1) zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego oraz 2) zapobiegnięcia popełnieniu przez oskarżonego (podejrzanego) nowego, ciężkiego przestępstwa (zob. S. Waltoś, *Proces karny*, 2008, s. 422)” (J. Skorupka (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Legalis 2019). *Prima facie* dostrzegalne są fundamentalne różnice, ujawniające się w celu, dla których te instytucje zostały ustanowione. W analizowanej sprawie, podstawą orzeczenia o przedłużeniu zawieszenia w czynnościach służbowych prokurator A. K. był przepis art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku.

W ocenie Sądu Najwyższego w niniejszym postępowaniu nie doszło do naruszenia art. 251 § 3 w zw. z art. 6 kpk. Należy stwierdzić, że pomimo niewskazania w uzasadnieniu Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym dowodów świadczących o popełnieniu przez obwinioną przewinienia dyscyplinarnego czy konkretnych zagrożeń dla wykonywanego przez nią zawodu prokuratora, a jedynie wskazanie możliwego wpływu z uwagi na charakter zarzucanego czynu, nie spowodowało to konieczności podważenia decyzji sądu pierwszej instancji. Zdaniem Sądu Najwyższego, nie doszło do naruszenia wskazanego przez skarżącą prawa do obrony, określonego w art. 6 kpk. Wskazywane przez obwinioną w uzasadnieniu okoliczności związane z dostępem do akt postępowania odnoszą się do trwającego postępowania dyscyplinarnego, zaś przedmiotem niniejszego postępowania jest kontrola odwoławcza zasadności przedłużenia zawieszenia w czynnościach służbowych prokurator A. K. . Jedynie zasygnalizować należy, że w ocenie Sądu Najwyższego, na każdym etapie i ogranie procesowym spoczywa obowiązek zapewnienia stronie tegoż postępowania dostępu do jego akt, co stanowi jedną z podstawowych gwarancji procesowych.

Na marginesie należy zauważyć także, że nie można pominąć treści art. 455a kpk, zgodnie z którym nie można uchylić wyroku z tego powodu, że jego uzasadnienie nie spełnia wymogów określonych w art. 424. Sąd Najwyższy podziela wyrażony w doktrynie prawa karnego pogląd, że „niewystarczająca treść uzasadnienia wyroku może być wynikiem naruszenia przepisu procesowego (art. 424 KPK), ale konieczne jest jeszcze stwierdzenie możliwego wpływu tego uchybienia na treść orzeczenia. Ten zaś nie istnieje, skoro uzasadnienie sporządzane jest po jego wydaniu” (D. Świecki, [w:] J. Skorupka (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Legalis 2019). Podkreślić także należy, że w wywiedzionym odwołaniu skarżąca odnosi się jedynie do treści sporządzonego przez sąd pierwszej instancji uzasadnienia. Nie może ono, z racji sporządzania go po wydaniu rozstrzygnięcia, mieć na niego wpływu. Tym bardziej, uchybienie w tym zakresie nie mogło mieć wpływu na prawo do obrony, na którego naruszenie powołuje się obwiniona. Należy także podkreślić, że mimo swej wadliwości postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym nie

wykluczało przeprowadzenia kontroli odwoławczej, która jest zwrócona przeciwko rozstrzygnięciu, nie zaś wobec jego uzasadnienia. W związku z tym zarzut w tym zakresie pozostał nieuzasadniony.

Ostatni z podnoszonych przez skarżącą zarzutów, to jest określony w punkcie 3 odwołania zarzut naruszenia art. 100 § 4 kpk nie znalazł w ocenie Sądu Najwyższego uzasadnienia w niniejszym postępowaniu. Po pierwsze wskazać należy, że nie miał on wpływu na treść zapadłego w postępowaniu zainicjowanym przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla lubelskiego okręgu regionalnego w przedmiocie przedłużenia zawieszenia w czynnościach służbowych prokurator A. K.. W uzasadnieniu swojego stanowiska skarżąca wskazuje, że w toku prowadzonego przeciwko niej postępowania dyscyplinarnego, ani ona, ani ustanowiony w tym postępowaniu obrońca, nie uzyskali informacji o przekazaniu sprawy dyscyplinarnej do dalszego prowadzenia przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla (...) okręgu regionalnego. W ocenie skarżącej stanowi to naruszenie jej gwarancji procesowych. Nie jest to jednak przedmiotem badania w niniejszej sprawie, której istotą jest kontrola odwoławcza zasadności rozstrzygnięcia podjętego w przedmiocie przedłużenia zawieszenia w czynnościach służbowych obwinionej A. K.. W związku z tym ocena zasadności dokonywania zawiadomień powinna być przedmiotem oceny w toku trwającego postępowania dyscyplinarnego, nie zaś przedmiotem badania zasadności zastosowania przepisu art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze.

Mając na uwadze powyżej podniesione okoliczności, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.